SEZAİ KARAKOÇ

MONNA ROSA

ŞİİRLER I

ilk şiirler

17. baskı

DİRİLİŞ YAYINLARI

MONNA ROSA

ŞİİRLER I

SEZAİ KARAKOÇ

MONNA ROSA

ŞİİRLER I

ilk şiirler

17. baskı

DİRİLİŞ YAYINLARI
Nuruosmaniye Cd. Derin Han, No: 8/1
34410 Cağaloğlu-İstanbul Tel: (0212) 519 04 57
Posta Çeki No: 348155
www.dirilisyayinlari.gen.tr

MONNA ROSA

RÜZGÂR

Uçurtmamı rüzgâr yırttı dostlarım!
Gelin duvağından kopan bir rüzgâr.
Bu rüzgâr yüzünden bulutlar yarım;
Bu rüzgâr yüzünden bana olanlar...

O ceviz dalları, o asma, o dut.
Gül gül, mektup mektup büyüyen umut...
Yangından yangına arta kalmış tut.
Muhabbet sürermiş bir rüzgâr kadar.

1951

YAĞMUR DUASI

Ben geldim geleli açmadı gökler;
Ya ben bulutları anlamıyorum,
Ya bulutlar benden bir şeyler bekler.
Hayat bir ölümdür, aşk bir uçurum...
Ben geldim geleli açmadı gökler.

Bir yağmur bilirim, bir de kaldırım:
Biri damla damla alnıma düşer;
Diğerinde durur göğe bakarım.
Ne şehir, ne deniz kokan gemiler:
Bir yağmur bilirim, bir de kaldırım.

Nedense aldanmış ilk gece annem,
Afsunlu bir gömlek giydirmiş bana.
İşte vuramadı gökler bana gem,
Dinmedi içimde kopan fırtına.
Nedense aldanmış ilk gece annem.

Biri çıkmış gibi boş bir mezardan,
Ortalıkta ölüm sessizliği var.
Bana ne geldiyse geldi yukardan,
Bana ne yaptıysa yaptı bulutlar,
Biri çıkmış gibi boş bir mezardan.

İyi ki bilmiyor kalabalıklar
Yağmura bakmayı cam arkasından,
İnsandan insana şükür ki fark var;
– Birine cennetse, birine zindan –
İyi ki bilmiyor kalabalıklar.

Yağmur duasına çıksaydık dostlar,
Bulutlar yarılır, hava açardı.
Şimdi ne ihtimal, ne de imkân var.
Göğe hükmetmekten kolay ne vardı,
Yağmur duasına çıksaydık dostlar!

Ben geldim geleli açmadı gökler;
Ya ben bulutları anlamıyorum,
Ya bulutlar benden bir şeyler bekler.
Hayat bir ölümdür, aşk bir uçurum;
Ben geldim geleli açmadı gökler.

(1951)

MONNA ROSA

I- AŞK VE ÇİLELER

Monna Rosa, siyah güller, ak güller;
Gülce'nin gülleri ve beyaz yatak.
Kanadı kırık kuş merhamet ister;
Ah, senin yüzünden kana batacak,
Monna Rosa, siyah güller, ak güller!

*

Ulur aya karşı kirli çakallar,
Bakar ürkek ürkek tavşanlar dağa.
Monna Rosa, bugün bende bir hal var,
Yağmur iğri iğri düşer toprağa,
Ulur aya karşı kirli çakallar.

Zeytin ağacının karanlığıdır
Elindeki elma ile başlayan...
Bir yakut yüzükte aydınlanan sır,
Sıcak ve minnacık yüzündeki kan,
Zeytin ağacının karanlığıdır.

Zambaklar en ıssız yerlerde açar,
Ve vardır her vahşi çiçekte gurur.
Bir mumun ardında bekleyen rüzgâr.
Işıksız ruhumu sallar da durur,
Zambaklar en ıssız yerlerde açar.

Ellerin, ellerin ve parmakların
Bir nar çiçeğini eziyor gibi..
Ellerinden belli olur bir kadın.
Denizin dibinde geziyor gibi
Ellerin, ellerin ve parmakların.

Açma pencereni, perdeleri çek:
Monna Rosa, seni görmemeliyim.
Bir bakışın ölmem için yetecek;
Anla Monna Rosa, ben öteliyim...
Açma pencereni, perdeleri çek.

Zaman çabuk çabuk geçiyor Monna;
Saat on ikidir, söndü lâmbalar.
Uyu da turnalar gelsin rüyana.
Bakma tuhaf tuhaf göğe bu kadar;
Zaman çabuk çabuk geçiyor Monna.

*

Akşamları gelir incir kuşları,
Konarlar bahçemin incirlerine;
Kiminin rengi ak, kiminin sarı.
Ah, beni vursalar bir kuş yerine!
Akşamları gelir incir kuşları...

Ki ben, Monna Rosa, bulurum seni
İncir kuşlarının bakışlarında.
Hayatla doldurur bu boş yelkeni
O masum bakışlar... Su kenarında
Ki ben, Monna Rosa, bulurum seni.

Kırgın kırgın bakma yüzüme Rosa:
Henüz dinlemedin benden türküler.
Benim aşkım uymaz öyle her saza,
En güzel şarkıyı bir kurşun söyler...
Kırgın kırgın bakma yüzüme Rosa.

Yağmurlardan sonra büyürmüş başak,
Meyvalar sabırla olgunlaşırmış.
Bir gün gözlerimin ta içine bak:
Anlarsın ölüler niçin yaşarmış,
Yağmurlardan sonra büyürmüş başak.

Artık inan bana muhacir kızı,
Dinle ve kabul et itirafımı.
Bir soğuk, bir garip, bir mavi sızı
Alev alev sardı her tarafımı,
Artık inan bana muhacir kızı.

Altın bilezikler, o korkulu ten,
Cevap versin bu kanlı kuş tüyüne;
Bir tüy ki, can verir bir gülümsesen,
Bir tüy ki, kapalı geceye, güne;
Altın bilezikler; o korkulu ten!

*

Monna Rosa, siyah güller, ak güller.
Gülce'nin gülleri ve beyaz yatak.
Kanadı kırık kuş merhamet ister;
Ah, senin yüzünden kana batacak,
Monna Rosa, siyah güller, ak güller!

1952, İlkbahar

II- ÖLÜM VE ÇERÇEVELER

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı;
Garip bir yolculuk, tren ve Gülce.
Bir hançer bölüyor, ah, rüyaları:
Bir rüya, bir hançer, bir el; ve, ve, ve...

*

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Gece kar yağacak sabaha kadar.
Toprakta et, kemik çıtırtıları...
Yarı ölüleri bir korku tutar
Değince bir taşa kafatasları.
—Ölüler ki yalnız tırnakları var,
Ve yalnız burkulmuş diz kapakları...—

*

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı,
Açıyor elini göğe bir kadın.
Uzuyor, uzuyor altın saçları
Uğrunda ölünen güzel kızların...

*

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı;
Esmer delikanlı, hatıra ve kan.
Yeşil gözlü kızın hıçkırıkları
Sızıyor bir kapı aralığından;
Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı.

*

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Çocuklara açar mağaraları
Gün görmemiş kuşlar ve örümcekler.
İlân-ı aşk eden dil balıkları
Aşina suları çabuk terkeder...

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Bakıyor ateşe, küle böcekler.
Köpekler parçalar kanaryaları,
Mektupları bir boz ağaç kurdu yer.
Baykuşlar ötüyor harabelerde;
Yanıyor lâmbalar, hafif ve sarı.
Bir kaza kurşunu bulur her yerde
Süvarisiz şaha kalkan atları...
Bir ruhun ışığı vardır göklerde,
Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Ötüyor baykuşlar harabelerde.

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı;
Titriyor yıldırım düşmüş gibi yer.
Bekledi arzuyla karanlıkları
Anneler, babalar, erkek kardeşler.
Ta içinde duyar ani bir ağrı,
Bir hüzün şarkısı tutturur gider
Anneler, babalar, erkek kardeşler.

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Her yatak dopdolu, bir yatak bomboş.
Bir neşe şarkısı tutturur gider

Birinci, ikinci, üçüncü sarhoş;
Kurşunlar sıkılır göklere doğru,
Serçe yavruları yuvada titrer.

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı...

*

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı;
İnce yelkenleri alıyor yeller.
Titretir kalpleri ve bayrakları
Gemiden toprağa uzanan eller.
Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı,
Bir yosun köküne hasret kalacak
Gizli hazineler, su yılanları...

İnce yelkenleri alıyor yeller;
Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı.
Beyaz pelerinli hür tayfaları
Kendine bağlıyor siyah kediler;
Titriyor gönüller ve kara bayrak.
Bir yosun köküne hasret kalacak
Gemiden toprağa uzanan eller.
Bir lâmba yanıyor. hafif ve sarı.

*

Bir lâmba yanıyor. hafif ve sarı,
Garip bir yolculuk. tren ve Gülce.
Bölüyor bir hançer, ah, rüyaları:
Bir rüya, bir hançer, bir el; ve, ve, ve...

1952, Yaz

III- PİŞMANLIK VE ÇİLELER

Rüzgâr eser, yağmur yağar, tilkiler üşür:
Bir odun parçası aydınlatır ocağı.
Anne ateşin önünde perişan,
Anne ateşin içinde hür...
Rüzgar eser, yağmur yağar, tilkiler üşür.

Yağmurlar sırtıyla sırtımın arasındadır:
Şarkılar dudaklarıyla dudaklarımın.
Bin parçaya böldü beni bir divane sır.
Sesi geliyor sesi günahkâr çocukların:
Şarkılar dudaklarıyla dudaklarımın arasındadır.

Gönüller yanarak kavuşacaktı:
Yüzdeki ıstırap, çile ocağı.
Onun bu ocakta yanan toprağı.
Bir gece rüyamda avuçlarımı yaktı.
Gönüller yanarak kavuşacaktı.

Benim gözlerim yeşildir, onun gözleri kara:
Ben günah kadar beyazım, o tövbe kadar kara.

*

Annenin başı elleri arasında,
Parmağında aydınlık günlerden kalma yüzük.
Bir fotoğraf asılıdır duvarda:
Aynaya, geceye, maziye dönük,
Annenin başı elleri arasında.

Bir tüfeğin burnu havadadır,
Ateş almak üzredir, mermisiz.
Ben bir küçük kızım, ben bir deli kızım,
Siz beni ne anlarsınız siz!
Bir tüfek ateş almak üzredir, mermisiz...

Bir saman çöpüne tutunmuş kızların
Eteğini ben çektim.
Neyleyim göğsümü kara dağın sert rüzgârı
doldurmuş,
Annemden ilk sütü Gülce'de içtim.
Ankara'ya, çatal dağa bir zindandan gün vurmuş:
Az kalsın yerine ben ölecektim
Bir saman çöpüne tutunmuş kızların...

Kediler halıları parçalıyor,
Kırmızı bir ışık düşüyor yere.
Annenin dizinde derman yok,
Annenin kafası iki parçadır.

Hükmedemiyor insan ruhuna ateş,
Rüzgâr hükmedemiyor incecik perdelere:
Kediler halıları parçalıyor.

Ateşte sarı gül açan saksılar,
Kızarmış bir ekmek gibi duruyor;
Kulağıma garip sesler geliyor.
Kuş yumurtasından çıkan insanlar
Alnında bir ata eğer vuruyor,
Kulağıma garip sesler geliyor.

Ben bir şarkı, ben bir tüyüm;
Ben Meryemin yanağındaki tüyüm.
Beni bir azizin nefesi uçurur,
Kalbimde Allahın elleri durur.
Cici ayaklarım iplikle bağlı,
Ben onun sılası, kendimin gurbetiyim;
Ben bir azizin hasreti,
Ben Meryem'in yanağındaki tüyüm.

Benim gözlerim yeşildir, evet evet, onun gözleri
kara;
Ben günah kadar beyazım, o tövbe kadar kara...

*

Ocak sönüyor, ateş kül oluyor.
Annenin saçları beyaz,
Anne saçlarını yoluyor.
Ateşin içinde gül açar, servi büyür, ardıç
büyür, çocuk büyür:
Ocak sönüyor, ateş kül oluyor,
Anne ruhunda ruhuma eğiliyor.

Yaralı kuş kanadını ısıtan
Bir güneş toprağı yarıp çıkacak.
Kadınlar sansa da yaşadığını.

Şarkısız kaldıkça yaşamayacak.
Kadınları şarkılar, geceler aydınlatır.
Kadınları şarkılar, akrepler aydınlatır.
Kadınları şarkılar, zehirler aydınlatır...

*

Artık ben gideceğim, ata eğer vuruyorlar.
Hatıralarımı birer birer yakacağım.
Entarimi parça parça edip
Zehirli kirpilere bırakacağım.
Beyaz bir kayanın üstüne çıkıp

Göğsüme siyah bir gül takacağım.
Batan güne doğru kurşunlar sıkıp
Kendimi boşluğa bırakacağım.
Ayaklarımın altından geçiyor bir deniz...
Ben bir küçük kızım, ben bir deli kızım,
Siz beni ne anlarsınız siz!
Artık ben gideceğim atım kişniyor:
Bir bebek mum istiyor, bir ölü şarkı istiyor,
Ayaklarımın altından geçiyor bir deniz, bir deniz;
Beni onun gözleri çağırıyor, duramam duramam.

Benim gözlerim yeşildir, ah, onun gözleri kara;
Ben günah kadar beyazım, o tövbe kadar kara...

1952, Güz

VE MONNA ROSA

Peygamber çiçeğinin aydınlığında ara
Sana doğru uzanan çaresiz ellerimi.
Sırrımı söylüyorum vefakâr balıklara:
Yalnız onlar tutacak bu dünyada yerimi.
Koyverip telli pullu saçlarını rüzgâra,
Bir çocuğun ardına düşen heykellerimi
Peygamber çiçeğinin aydınlığında ara..

Bir çevre sağ elimden bulanık suya düştü
Ve boğazımı sıktı parmaklar ince, uzun.
Günahkâr toprağıma saçından bir tel düştü;
Sana ne olmuş Rosa, bir derde tutulmuşsun.
Bir ekmek kadar aziz fikirler böyle pişti:
Noel ağaçları ve manolyalar kahrolsun,
Bir çevre sağ elimden bulanık suya düştü...

Şu şapkayı çıkarıp atıyorum ırmağa;
Her şeyim sizin olsun, hep sizin kesik başlar.
Rüyasında örümcek başlarsa ağlamağa,
İçine gül koyduğum tüfek ölmeğe başlar.
Günahını sırtına yüklenen kaplumbağa
Gibi ölüm önünde öz benliğim yavaşlar.
Öyleyse şu şapkayı fırlatayım ırmağa.

Bu erkekler kokuyu kediler gibi alır
Ve kediler her gece sürünür yastıklara.
Denizleri bahtiyar eden günler kısalır;
Satılmayan çiçekler, zehirli ve kapkara,
Unutulmuş erkekler ve kadınlara kalır.
Bir geyiğin gözleri düşer eriyen kara
Ve erkekler kokuyu kediler gibi alır.

Ve yalnızlık, sigara külü kadar yalnızlık!
Ve toprağın rüyaya yılan gibi girişi.
Sana da, Monna Rosa, taş bebeği bıraktık,
Ellerinde kılçıklı balıkların bir dişi.
Senin hatıran gibi büyük, yeni, karanlık;
Senin hatıran kadar Allah ve şeytan işi...
Ve yalnızlık, sigara külü kadar yalnızlık!

Bugün yalnız yağmura tahammül edeceğim;
Ta boğazıma kadar çıkan deli yağmura.
Tüyüme horozdan çok itimat edeceğim,
İtimat edeceğim şu belâlı yağmura.
Ruhumu bayrak yapıp ben teslim edeceğim
Asılmış bir adamın iki eli yağmura.
Bugün yalnız yağmura tahammül edeceğim.

Bir tren ışığına, güneşe çekmek seni
Ve bir şehir yaratmak, ruhundan Gülce diye.
Parçalanan gemiyi ve yırtılan yelkeni
Katıvermek sessizce söylenen bir türküye.
Ve sonra bir köşede öldürmek ölmeyeni
Ve son vermek bitmeyen, bu bitmeyen şarkıya.
Bir tren ışığına, güneşe çekmek seni.

Sana tavuskuşunun içime girdiğini
Son, en son söz olarak söylemek istiyorum.
İçime girdiğini, tüyünü yolduğunu
Son, en son söz olarak söylemek istiyorum.
İçimde tavusların bir bir kaybolduğunu,
Bana da bir çift ak kanat kaldığını
Son, en son söz olarak söylemek istiyorum.

Peygamber çiçeğinin aydınlığında ara
Sana doğru uzanan çaresiz ellerimi.
Sırrımı söylüyorum vefakâr balıklara:
Yalnız onlar tutacak bu dünyada yerimi.
Koyverip telli pullu saçlarını rüzgâra,
Bir çocuğun ardına düşen heykellerimi
Peygamber çiçeğinin aydınlığında ara...

1952, Kış (Yılbaşı Gecesi)

İŞARET

Ne zaman yandı elin,
Ne zaman ellerini yaktı hâtıram?
Ne zaman bir yüzük gibi taktı hâtıram,
Parmağına, bu gizli ve acı işareti, gelin.

1954

KADER YOLU

Etrafımız, uçsuz bucaksız çöller;
Yerler demir, gökler bakır Madonna.
Nehirler çekilmiş, kurumuş göller;
Aramızda deniz vardır Madonna!

Gelir gelmez Venedik'ten aynalar,
Uçtu gökte kara kara kargalar.
Ömrü biçti kılıç gibi levhalar;
Bize kalan sade sabır Madonna!

1956

KAYBOLUŞ

Üstündeki giysi gözünün renginde
Yürüyor yürüyordu arkasına bakmadan
Onu kaybettim bir kış gününde
Yağmur yağmur yağmur yağıyordu durmadan

Ölü taşıyan bir araba
Araya girdi galiba

Koştum koştum yetişemedim
Sanki önümü kapatan bir sütundu zaman
İnsanlar otomobiller dalgın habersiz zalim
Alıkoyamadım onu meçhullere dalmaktan

Boşunaydı artık çaba
Boşuna mıydı acaba

Dondum kalakaldım olduğum yerde
Gözlerimi kaplıyordu duman duman duman
Gönlüm ne geçmişte ne geleceklerde
Bir mahkûmdum görülmemiş bir cezaya
çarpılan

Uğrayan bir azâba
Sığmaz hesaba kitaba

1957

İÇİNDEKİLER

7 Rüzgâr
8 Yağmur Duası
11 Monna Rosa
13 I- Aşk Ve Çileler
21 II- Ölüm Ve Çerçeveler
28 III- Pişmanlık Ve Çileler
37 Ve Monna Rosa
44 İşaret
45 Kader Yolu
46 Kayboluş